

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/191/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716203636
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Kúšová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1716203636.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kúšovej a členiek senátu JUDr. Tatiany Pastierikovej a JUDr. Dany Šiffalovičovej v právnej veci žalobcu: Mesto Modra, so sídlom Dukelská 38, 900 01 Modra, IČO: 00 304 956, zastúpený: RR Legal Corp. s. r. o., so sídlom Humenské námestie 4, 851 07 Bratislava, IČO: 46 789 634, proti žalovanému: Stavebné bytové družstvo občanov so sídlom v Pezinku, so sídlom na Bielenisku 4, 902 01 Pezinok, IČO: 00 170 364, o zaplatenie 1.184,64 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č.k. 34 Cb/47/2016 - 129 zo dňa 06.04.2017 v časti výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Pezinok č.k. 34 Cb/47/2016 - 129 zo dňa 06.04.2017 v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania mení tak, že žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov prvoinštančného konania.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie a žalovanému priznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca podaním doručeným súdu dňa 06.02.2017 vzal žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, že medzi žalobcom a žalovaným došlo v čase od uskutočnenia prvého pojednávania k dohode ohľadne splatenia žalovanej sumy, pričom žalovaný ku dňu späťvzatia žaloby pohľadávku v celom rozsahu uhradil. Zároveň žiadal, aby o trovách konania rozhodol súd tak, že nárok na ich náhradu neprizná žiadnemu z účastníkov. Súd prvej inštancie konanie zastavil s poukazom na ust. § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Uviedol, že vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP), ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Späťvzatie žaloby je dispozitívny procesný úkon, ktorý patrí výlučne žalobcovi. Ak žalobca vezme žalobu späť potom z procesného hľadiska platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania, pričom vnútorná pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatíu žaloby nezbavuje procesnej zodpovednosti žalobcu na zastavení konania.

Konajúci súd poukázal na to, že Civilný sporový poriadok nemá také zákonné ustanovenie, ktoré by obdobne upravovalo postup upravený v ustanovení § 146 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016 (ďalej len „O.s.p.“). Vyslovil názor, že nemožno preto vysloviť súhlas s komentovaným Civilným sporovým poriadkom uverejneným v ASPI, že pokiaľ žalobca musel žalobu zobrať späť pre správanie žalovaného, spočívajúce napríklad v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že procesne zavinil zastavenie konania. Mal za to, že

ak aj dôvodová správa k návrhu Civilného sporového poriadku tvrdí, že navrhovaná právna úprava vychádza pri náhrade trov konania zo zásady procesného zavinenia, ktorá je osvedčenou a aplikačne bezproblémovou zásadou, tak normatívny text návrhu ako aj jeho schváleného znenia, vychádza z nepochopenia obsahu, vnútornej a bezprostredne nevyhnutnej väzby vety prvej a druhej pôvodného ustanovenia § 146 ods. 2 O. s. p., z ktorej vychádza doterajšia aplikačná prax súdov vyšších inštancií.

Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že ak má byť v zmysle priorizovaného objektívneho teleologického výkladu v spojení s gramatickým výkladom poznany obsah ustanovenia § 256 CSP, potom s poukazom na vyššie uvedené argumenty vyplýva, že kritérium procesného zavinenia podľa Civilného sporového poriadku nie je možné posudzovať vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Na základe uvedeného uzavrel, že procesné zavinenie pri späťvzatie žaloby znáša žalobca s následkom povinnosti náhrady trov konania protistrane, ak nebudú v prejednávanej veci naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Takáto právna úprava je ústupkom racionálnej právnej úpravy riešenia procesného zavinenia v dôsledku správania žalovaného, čo však neznamená, že tomu musí byť umelo a v rozpore s Čl. 2 ods. 2 a Čl. 3 ods. 2 CSP prispôbený výklad právneho predpisu s cieľom dospieť k želanému výsledku. Mal za to, že len výnimočne nemusí súd úspešnej strane priznať náhradu trov konania. Môže tak urobiť podľa moderačného ustanovenia § 257 CSP, podľa ktorého, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, výnimočne súd náhradu trov konania neprizná. Porovnajúc ustanovenia § 150 O.s.p. a § 257 CSP a ich výkladom dospel k záveru, že zastavenie konania pre späťvzatie žaloby v dôsledku správania žalovaného vo významnom rozsahu v súlade so žalobnou požiadavkou nie je výnimočnou a procesným právom nepredvídanou okolnosťou a z uvedených dôvodov priznal náhradu trov konania žalovanému.

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku o náhrade trov konania podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu, že uznesenie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Nesúhlasil s jeho názorom vysloveným v napadnutom rozhodnutí a považoval ho za nesprávny. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP upravuje, akým spôsobom majú sudy rozhodovať o nároku na priznanie trov súdneho konania v prípade, ak bolo súdne konanie zastavené zavinením jednej alebo druhej strany. Citované ustanovenie § 256 ods. 1 CSP jasne konštatuje, že trovy konania znáša ten, kto zastavenie konania zaviniť, pričom samotné zavinenie bližšie nevymedzuje. Bol toho názoru, že toto ustanovenie CSP nemožno vykladať tak, že osobou zodpovednou za zastavenie konania je vždy ten, kto vzal podanú žalobu späť a teda ten, kto reálne vykonal procesný úkon, na základe ktorého súd konanie zastavil. Mal za to, že predmetné ust. § 256 ods. 1 CSP je potrebné vykladať tak, že sudy sú povinné skúmať, na základe akého dôvodu bola žaloba vzatá späť. Preto v prípade, ak žalobca uplatnil svoj nárok na príslušnom súde a žalovaný po prvom pojednávaní nárok žalobcu uznal a žalovaný sumu zaplatil, nie je dôvod na ďalšie pokračovanie v konaní, a preto je späťvzatie žaloby iba logickým vyústením nadväzujúcim na konanie žalovaného. Za takéto konanie žalovaného však v konečnom dôsledku nemôže zodpovedať žalobca tým, že ho súd zaviazal žalovanému nahradiť trovy súdneho konania. Na podporu svojich tvrdení doložil uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/3/2016 zo dňa 20.10.2016.

Žalobca záverom poukázal na to, že vzhľadom k tomu, že v priebehu súdneho konania prebehli medzi sporovými stranami korektné mimosúdne rokovania, na základe dohody so žalovaným žiadal, aby súd prvej inštancie nepriznal trovy konania žiadnej sporovej strane. Bol toho názoru, že napadnuté uznesenie vychádza vo výroku o trovách konania z nesprávneho právneho posúdenia veci a žalobca procesné zastavenie súdneho konania nezaviniť, nakoľko vzal podanú žalobu späť výlučne z dôvodu uhradenia žalovanej sumy žalovaným po začatí súdneho konania. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie vo výroku o priznaní náhrady trov konania zmenil tak, že nárok na náhradu trov konania neprizná žiadnej sporovej strane, alebo zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Pezinok na ďalšie konanie. Žalobca v súvislosti s trovami odvolacieho konania žiadal, aby odvolací súd nepriznal nárok na ich náhradu žiadnej strane sporu.

4. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý sa v celkom rozsahu stotožnil s napadnutým uznesením a jeho podrobným odôvodnením výroku o náhrade trov konania. Z opatrnosti poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 07.07.2016 k podanej žalobe, v ktorom vzniesol námietku, že nie je pasívne legitimovanou stranou predmetného konania a mal za to, že konajúci súd po vznesení predmetnej námietky by bol konanie viac než pravdepodobne zastavil. Vyslovil názor, že v konaní mali byť žalovaní vlastníci bytov a nebytových priestorov a v takomto prípade mal žalobca žalovať aj seba samého, nakoľko v bytovom

dome bol majoritným vlastníkom bytov a nebytových priestorov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj predložené listinné dôkazy navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu potvrdil ako správne.

5. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý nesúhlasil s tvrdeniami žalovaného a opätovne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.10.2016, sp. zn. 19Co/3/2016, v ktorom krajský súd jasne konštatoval, že ak bola žaloba vzatá späť pre správanie žalovaného, pričom žaloba bola podaná dôvodne, trovy je povinný uhradiť žalovaný. S poukazom na uvedené mal za to, keďže v tomto konaní podal žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy vo výške 1.184,64 eur s prísl., pričom dňa 30.11.2016 žalovaný túto sumu vo výške istiny v celom rozsahu uhradil, je zrejmé, že vzal podanú žalobu späť výlučne z dôvodu zaplatenia žalovanej sumy, pričom považoval za nepochybné, že žaloba bola podaná dôvodne. Tvrdenie žalovaného v súvislosti s otázkou absencie jeho pasívnej legitímácie v konaní, podľa ktorého by súd prvej inštancie konanie v konečnom dôsledku s najväčšou pravdepodobnosťou zastavil, považoval vo vzťahu k priznaniu nároku na náhradu trov konania za irelevantné, nakoľko to bol samotný žalovaný, kto žalovanú sumu žalobcovi uhradil.

6. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§§ 379 a 380 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že uznesenie je potrebné v napadnutej časti zmeniť.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zaviní zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

10. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Je potrebné zdôrazniť, že súdne konanie začína dorúčením žaloby na súd a týmto okamihom môžu vzniknúť stranám sporu trovy konania spojené s uplatňovaním, resp. bránením svojho práva. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Platí, že ak sa pre správanie žalovaného vzala späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný nahradiť trovy konania, pretože nesporne zavinil zastavenie konania. Ide najmä o prípady, keď žalovaný po podaní žaloby plnil žalobcovi, v dôsledku čoho žalobca vzal žalobu späť. Dôvodnosť žaloby sa posudzuje procesne a bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatiu žaloby nedošlo. Rozhodnou je skutočnosť, že žalovaný splnil to, čoho sa žalobca domáhal, a že len z tohto dôvodu vzal žalobca žalobu späť.

11. Žalobca sa v odvolaní bránil tým, že žalobu vzal späť z dôvodu, že žalovaný po podaní žaloby uhradil žalobcovi vymáhanú pohľadávku, takže žalobca nie je tou stranou, ktorá procesne zavinila zastavenie konania. S touto námietkou sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Žalobca vzal žalobu späť pre správanie žalovaného, ktorý sa choval v zmysle žalobného petitu a po podaní žaloby žalovanú istinu zaplatil, čím zavinil späťvzatie žaloby, ktorá bola podaná dôvodne a žalobcovi vzniklo právo na plnú náhradu trov konania. S poukazom na uvedené je zrejmé, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s cit. ust. zákona, vec nesprávne právne posúdil, keď o náhrade trov konania rozhodol tak, že náhradu trov konania priznal žalovanému. Odvolaciemu súdu neunikla jeho právna analýza ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, s ktorou však aj s poukazom na Čl. 2 ods. 2 CSP nesúhlasí a v tejto súvislosti odkazuje na ustálenú rozhodovaciu prax NS SR a najvyšších súdnych autorít, s ktorou sa v plnom rozsahu stotožňuje.

12. Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenie obdobné § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., v zmysle ktorého v prípade zastavenia konania vo všeobecnosti platilo, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z tejto všeobecnej zásady existovali dve výnimky (§ 146 ods. 2 O. s. p.), ktoré sa však do ustanovenia § 256 ods. 1 CSP premietli ako pravidlo. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Odvolací súd zdôrazňuje, že bez ohľadu na to, že do CSP nebola výslovne prebratá druhá veta § 146 ods. 2 O. s. p., naďalej platí, že ak sa pre správanie žalovaného vzala späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný nahradiť trovy konania, pretože nesporne zaviniť zastavenie konania. S poukazom na uvedené a skutočnosť, že žalovaný po podaní žaloby zaplatil žalobcovi žalovanú istinu, neobstojí ani argumentácia žalovaného v súvislosti s jeho námietkou nedostatku pasívnej legitímácie.

13. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s názorom žalobcu, že ustanovenie § 256 ods. 1 CSP upravuje, akým spôsobom majú súdy rozhodovať o nároku na priznanie trov súdneho konania v prípade, ak bolo súdne konanie zastavené zavinením jednej alebo druhej strany a z jeho formulácie jasne vyplýva, že trovy konania znáša ten, kto zastavenie konania zaviniť. Odvolací súd nesúhlasí s výkladom súdu prvej inštancie, podľa ktorého kritérium procesného zavinenia podľa Civilného sporového poriadku nie je možné posudzovať vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Taktiež jeho právny názor, že procesné zavinenie pri späťvzati žaloby znáša žalobca s následkom povinnosti náhrady trov konania protistrane, ak nebudú v prejednávanej veci naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, nemá oporu v novej právnej úprave. V nadväznosti na uvedené sa odvolací súd stotožnil s názorom žalobcu, že nemožno v tomto prípade považovať za procesné zavinenie zastavenia súdneho konania, procesný úkon späťvzati žaloby, ale práve zaplatenie žalovanej sumy žalovaným, na základe ktorého pristúpil žalobca k späťvzatiu. Pri opačnom postupe, ak by žalobca po zaplatení žalovanej sumy žalovaným nevezal žalobu späť, súd prvej inštancie by žalobu v konečnom dôsledku zamietol, pretože došlo k uhradeniu žalovaného nároku, a v konaní by bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, ktorému by súd prvej inštancie mu priznal náhradu trov konania.

14. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené je nepochybné, že žalovaný úhradou žalovanej sumy procesne zaviniť zastavenie konania, nakoľko však žalobca s poukazom na mimosúdne rokovania sporových strán žiadal, aby súd prvej inštancie nepriznal žiadnej strane náhradu trov konania, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi odvolací súd v súlade s jeho návrhom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Toto uznesenie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).